

Cena štátu

10.8.2026 - | INESS

Pri rozhodovaní o výdavkoch štátu hovoria politici o stovkách miliónov či miliardách eur. Málokto z nás má s takýmito sumami osobnú skúsenosť. Miliardy si ťažko vieme predstaviť, v miliardách nevieme myslieť. Strácame tak prehľad o tom, čo nás kolko naozaj stojí.

Presne túto medzeru vyplňa projekt **Cena štátu** – súbor bezplatných nástrojov, ktoré robia verejné financie zrozumiteľnými pre bežného občana.

Jeho jadrom je **Vesmír verejných výdavkov**, grafické znázornenie všetkých verejných výdavkov financovaných z daní a odvodov. Pomer výdavkov je zachovaný vo veľkosti jednotlivých kruhov, vďaka čomu možno na prvý pohľad porovnať, koľko politici minuli na jednotlivé oblasti, a zároveň pochopiť vzťahy medzi jednotlivými zložkami verejnej správy. Ministerstvo školstva v roku 2006 schválilo nástroj ako oficiálnu učebnú pomôcku pre vyučovanie ekonomickej problematiky na stredných školách.

Súčasťou projektu je aj ročný **Pokladničný bloček za štát**, ktorý každému občanovi ukáže, koľko presne odvedol na daniach a na čo presne tieto peniaze štát použil.

Pre voličov je táto informácia kľúčová: bez nej sa ťažko rozhoduje racionálne o tom, či majú politici výdavky štátu zvyšovať, znižovať alebo presúvať inam. Cena štátu preto robí tieto čísla viditeľnými a zrozumiteľnými – a dáva tak voličom nástroj, ktorým môžu politické rozhodnutia o výdavkoch posúdiť a žiadať za ne zodpovednosť.

<https://iness.sk/cena-statu>